

22. 4. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Boj s domácím násilím se asi ještě zpřísní, chystá se nový zákon

Ochrana před domácím násilím by měla být účinnější. Přispět k tomu má připravovaný zákon, který by mimo jiné umožnil tyranu dočasně vykázat z domova. Zabránil by jim tak pokračovat v terorizování ostatních členů rodiny. V případě některých trestných činů by zákon měl na rozdíl od současného stavu umožnit stíhání násilníka i bez souhlasu oběti.

Normu připravuje ve spolupráci s poslanci a právními experty Aliance proti domácímu násilí, řekla při dnešní debatě prezidentka Bílého kruhu bezpečí Petra Vitoušová. V konkrétní podobě má být zákon představen 4. října na Národním kongresu o domácím násilí v Praze. Přípravu obdobné normy doporučila vládě i její rada pro rovné příležitosti žen a mužů.

Institut "vykázání z obydlí" chystaný zákon přejímá z amerických norem, podle nichž může soudce předběžným opatřením zamezit násilníkovi ve styku s obětí. V Česku by podle Vitoušové o tom měla na místě rozhodovat policie, která by tyranův přístup do domova mohla omezit až na deset dní. Případné prodloužení opatření by měl v rukou soud.

"Tento model už je aplikován ve Švédsku, Itálii, Lucembursku a mnoha spolkových zemích Německa. Je to mnohem účinnější a po pěti letech to zastaví domácí násilí," uvedla Vitoušová.

Zákon o ochraně proti domácímu násilí vychází hlavně z německé a rakouské normy, vyžádá si změnu šesti až devíti norem, uvedl jeden z jeho tvůrců František Půry, předseda trestního senátu Nejvyššího soudu. Poznamenal ale, že sebelepší zákon bez jeho vymahatelnosti nebude moc platný.

Účastníci debaty se shodovali na potřebě změnit klima ve společnosti, která by poměry v rodině neměla chápat jako soukromou věc. Podle Marie Vavroňové ze sdružení ROSA tolerance společnosti k domácímu násilí posiluje přesvědčení pachatelů, že na jejich činech není nic špatného. Podotkla také, že ženy nejsou chráněny před násilníky ani v azylových domech. Ludmila Čírtková z Bílého kruhu bezpečí poznamenala, že před domácím násilím nejsou chráněny ani děti.

Soudkyně Susan Blocková ze Saint Louis v americkém státě Missouri podotkla, že i v USA dlouho trvalo přesvědčit veřejnost i odpovědné instituce o tom, že postih domácího násilí je v zájmu společnosti. Pokud oběti uvěří, že najdou zastání u státních institucí, nebudou brát spravedlnost do svých rukou, dodala.

Jiří Buriánek z Karlovy univerzity připomněl výsledky průzkumu, podle nichž se v Česku stalo terčem násilí během svého života 59 procent žen, v partnerském vztahu 38 procent. Doplnil, že v uplynulých pěti letech to bylo 41 procent a v posledním roce 15 procent žen. Boj proti domácímu násilí podpořila i premiérova manželka Viktorie Špidlová, kterou jeho rozsah překvapil.

Zatím jediným konkrétním nástrojem k postihu domácího násilí je již schválená senátorská novela trestního zákona, která od 1. června umožní soudům poslat domácí tyranu až na tři nebo osm let do

vězení podle míry provinění. Domáciho násilí se podle policie týká 25 procent všech ohlášených trestných činů, až polovina zavražděných žen je zabita partnerem.